

Praznik Občine Postojna

O bčinski ljudski odbor Postojna je 5. aprila 1958 za ljudski praznik občine Postojne proglasil 23. april, »z namenom, da bi se ohranil spomin na dogodke iz narodno osvobodilne borbe na območju občine Postojna, s posebnim poudarkom na akcijo 31. divizije, ki jo je izvršila s svojim minerskim vodom dne 23. aprila 1944 s tem, da je nemškemu okupatorju s požigom uničila glavno zalogo goriva v Postojnski jami in mu s tem onemogočila preskrbo njegovih enot z gorivom, ne samo na tem teritoriju, marveč na celotnem Jadranskem operativnem področju«.

Nedvomno so se družbene razmere od leta 1958 do danes bistveno spremenile, poleg tega pa je Postojna danes drugačna kot je bila tedaj. Iz bivše skupne občine sta nastali dve občini Postojna in Pivka. Tudi dogodki, ki so se zgodili v zadnjih letih, samostojna država, ki smo si jo pribojevali v 90 - ih letih in vsi ostali razlogi utemeljujejo prepričanje, da je o občinskem prazniku potreben razmislek. Z leti se je formalnim določbam pridružil spomin na žrtve iz območja naše občine, ki so jih usmrtili na Via Ghega v Trstu.

Občina Postojna je zato v sodelovanju s strokovnjaki s področja zgodovine pripravila predlog, ki predvideva nekakšno razširitev že omenjenega "ljudskega" praznika na dan 23. aprila. Ta naj bi se smiselno preimenoval v Dan spomina Občine Postojna, pri čemer bi na ta dan počastili spomin na vse, katerih življenje so, v boju za obstoj slovenskega naroda, neizprosno terjale prva in druga svetovna vojna ter osamosvojitvena vojna, spomnili pa bi se tudi vrednot TIGR-a in NOB.

In medtem, ko so nekateri (ne)namerno interpretirali, da pripravljeni Odlok o praznikih občine Postojna pomeni ukinitvev praznovanja 23. aprila, pa le to ne drži. Na novo poimenovani Dan spomina bi namreč ostal povsem

v duhu občinskega praznika, slednjega pa bi počastili s slavnostno akademijo, kjer bi podelili tudi priznanja »23. april«.

V zgodovini Postojne je mnogo pomembnih dogodkov. Nedvomno je eden izmed najpomembnejših odkritje novih delov Postojnske jame, ki ga je preprost svetilničar v jami, naš domačin Luka Čeč 14. aprila 1818 pospremil z vzklikom »Tu je nov svet. Tu je paradiz«. Dobro leto po tistem, 17. avgusta 1819 je bila Postojnska jama odprta za turistični obisk. Pogumno dejanje preprostega svetilničarja je tlakovalo pot temu, čemur smo priča danes. Postojna bi bila brez tega odkritja neznanka na svetovnem zemljevidu.

In tu je še drug dogodek, ki ga prav tako obeležujemo letos. Na prošnjo takratnih oblasti so bile 9. maja 1909 Postojni podeljene mestne pravice. Takrat je Postojna dobila tudi občinski grb in pričela hitrejši razvoj v upravno političnem smislu.

Iz naših krajev izhaja tudi Miroslav Vilhar, narodni buditelj, ki je pomembno zaznamoval dogajanje v 19. stoletju na območju naših krajev. Prav letos mineva 140 let od znamenitega vseslovenskega tabora na Kalcu pri Zagorju, ki je bil 9. maja 1869.

Praznik je vesel dogodek, takrat se veselimo, praznujemo. Težko, oziroma celo nemogoče pa je praznovati smrt, trpljenje, zapostavljanje in žrtve. Take dogodke moramo dostojanstveno počastiti, se jih spominjati in jih primerno obeležiti. Vse, ne le nekatere.

Na občinski seji, dne 26. februarja, se je vnela zanimiva razprava katere zaključek je bil sklep, ki ga je občinski svet sprejel s precejšnjo večino in, ki predlagatelju nalaga, da predlog odloka dopolni, pri čemer v čim večji meri upošteva

Večina svetnikov se je s predlogom novega odloka strinjala.

Manjše število občanov je neposredno pred sejo občinskega sveta izrazilo svoje nestrinjanje s spremembami in, kakor so se izrazili, z "ukinitvijo 23. aprila"

mnenja občinskih svetnikov in javnosti ter ga nato občinskemu svetu posreduje v ponovno odločanje.

Prvotno je bil sicer za občinski praznik predviden 17. avgust, ko je bila leta 1819 Postojnska jama odprta za turistični obisk. Kljub temu se omenjeni dogodek predstavniku Liste za mlade ni zdel primeren za praznovanje, saj je bil domačin Luka Čeč tisti, ki je slabo leto poprej odkril notranje dele jame. Nadalje so se porajali še pomisleki, da se ne bi želeli spominjati obiska "tujca" Ferdinarda (čeprav ob tem vendarle ne gre pozabiti, da je naše ozemlje v 19. stoletju spadalo v deželo Avstro-Ogrsko), prav tako pa bi bil morebitni občinski praznik v mesecu avgustu (ko si ljudje v poletnih dneh iščejo oddih na morju) deležen manjše pozornosti.

Odlok, ki ga je občinski svet sprejel v prvem branju tako določa 9. maj kot praznik občine Postojna v spomin na pridobitve mestnih pravic in 23. april kot dan spomina v spomin na strahote prve in druge svetovne vojne na vrednote TIGR-a, NOB in osamosvojitvene vojne ter v spomin na žrtve z območja občine Postojna.

DELO OBČINSKEGA SVETA

Z novim predlogom Odloka o priznanjih Občine Postojna bi se predvsem enotno uredilo področje občinskih priznanj, ki ga sedaj ureja več različnih predpisov, obstoječim priznanjem pa bi dodali še naziva častni meščan Postojne in častni občan občine Postojna. Večinsko stališče občinskega sveta je bilo, da se s spremembami strinjajo, izrazito proti pa so bili predstavniki iz vrst SD-ja in DeSUS-a, ki so sejo nato tudi zapustili.

Boštjan Udovič

Odlok o razglasitvi 23. aprila za ljudski praznik občine Postojna (Uradni vestnik , št. 13/58)

Z namenom, da bi se ohranil spomin na dogodke iz narodno osvobodilne borbe na območju občine Postojna, s posebnim poudarkom na akcijo 31. divizije, ki jo je izvršila s svojim minerskim vodom dne 23. aprila 1944 s tem, da je nemškemu okupatorju s požigom uničila glavno zalogo goriva v Postojnski jami in mu s tem onemogočila preskrbo njegovih enot z gorivom, ne samo na tem teritoriju, marveč na celotnem Jadranskem operativnem področju, je Občinski ljudski odbor Postojna, na podlagi 26. člena Statuta občine Postojna na seji Občinskega zbora in na seji Zbora proizvajalcev dne 5. aprila 1958 sprejel

O D L O K

O PROGLASITVI 23. APRILA ZA LJUDSKI PRAZNIK OBČINE POSTOJNA

1. člen

Triindvajseti april se razglasi za ljudski praznik občine Postojna.

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Koper.

Št. 01-638/1

Postojna, dne 5. aprila 1958.

Pre d s e d n i k
Občinskega ljudskega odbora :
Jože Baša

Predlog Odloka o praznikih občine Postojna, ki ga je občinski svet sprejel v prvem branju

(predlog odloka)

Na podlagi 6., 16. in 117. člena statuta Občine Postojna (Uradni list RS, št. 30/07) je Občinski svet občine Postojna na __. seji dne _____ sprejel

O D L O K o praznikih Občine Postojna

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

S tem odlokom se določata:

- občinski praznik Občine Postojna,
- dan spomina Občine Postojna.

II. OBČINSKI PRAZNIK OBČINE POSTOJNA

2. člen

Občina Postojna praznuje svoj občinski praznik 9. maja kot spomin na pridobitev mestnih pravic.

3. člen

Občinski praznik Občine Postojna se vsako leto obeleži s slavnostno sejo občinskega sveta in osrednjo prireditvijo na kateri se podelijo naziv častni občan, naziv častni meščan ter zlato priznanje Občine Postojna.

4. člen

Na dan občinskega praznika se izobesi zastava občine.

III. DAN SPOMINA

5. člen

Dan spomina Občine Postojna je 23. april, in sicer v spomin na strahote I. in II. svetovne vojne, na vrednote TIGR-a, NOB in osamosvojitvene vojne ter v spomin na žrtve z območja občine Postojna.

Dan spomina Občina Postojna vsako leto obeleži s slavnostno akademijo na kateri se podeli občinska priznanja "23. april".

IV. KONČNI DOLOČBI

6. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o razglasitvi 23. aprila za ljudski praznik občine Postojna (Uradni vestnik, št. 13/58).

7. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. _____
Postojna, dne _____.

Jernej Verbič
Župan

DELO OBČINSKEGA SVETA

Občinski praznik je praznik posamezne občine, to je dan, ko se občani spomnijo kakšnega dogodka iz preteklosti na katerega so ponosni ali daje njihovi občini posebno istovetnost. Občinski praznik se praznuje na obletnico dogodka, pogosto s proslavo, veselico ali ognjemetom.

Prazniki nekaterih slovenskih občin:

- Brezovica: 4. oktober, ustanovitev občine,
- Celje: 11. april, podelitev mestnih pravic Friderika II. Celjskega leta 1451,
- Cerklje na Gorenjskem: 23. september 1999, smrt Ignacija Borštnika, igralec, režiser in dramaturg, rojen v Cerkljah (rojen 1858),
- Cerkno: 1. oktober 1814, rojstvo Franca Močnika, matematika in pedagoga (umrl 1892 v Gradcu), ter ustanovitev Vojkove brigade leta 1943,
- Ljubljana; 9. maj, dan osvoboditve Ljubljane leta 1945,
- Medvode: 6. julij 1845, rojstvo Jakoba Aljaža, duhovnika, planinca in skladatelja v Zavrhu pod Šmarno goro (umrl 1927),
- Moravče: 23. marec 1754, rojstvo Jurija Vege, matematika in vojaka, v Zagorici pri Dolskem (umrl 1802),
- Novo mesto: 7. april 1365, dan ko je Rudolf IV. Habsburški podpisal privilegijsko listino Novemu mestu,
- Pivka: 9. maj v spomin na vseslovenski narodni tabor 9. maja 1869 na Kalcu pri Zagorju, ki ga je organiziral Miroslav Vilhar,
- Ribnica na Pohorju: 18. maj 1266, ohranjeni dve srednjeveški pergamentni zemljiški listini s tem datumom, da je Herbord Dravograjski skupaj z ženo Gertrudo prodal Siegfriedu Radeljskemu 8 mark posesti v Ribnici, on pa da je takoj podaril to posest samostanu avguštink v Radljah,
- Šempeter -Vrtojba: 22. julij 1998, Državni zbor Republike Slovenije sprejme odločitev, da Šempeter-Vrtojba postane samostojna občina,
- Šenčur, 23. april, god Sv. Jurija po katerem je kraj dobil ime,
- Šentjernej, 24. avgust, Jernejevo, praznik Sv. Jerneja po katerem je kraj dobil ime,
- Trbovlje: 1. junij 1924, Spopad z Orjuno,
- Trzin, 15. maj 1273, Najstarejša ohranjena listina, v kateri je zapisano ime kraja, je bila napisana 15. maja 1273. Gre za dokument Nemškega viteškega reda s katerim je kranjski deželni glavar potrdil, da se je Viljem Svibenjski v korist Nemškega viteškega reda odpovedal pravicam do šestih kmetij v Trzinu, kraj sam pa je v listini zapisan z imenom Direzin,
- Žirovnica, 3. december 1800, rojstvo Franceta Prešerna, pesnika (umrl 1849); spominski dan občine je 29. junij, v spomin požiga mostu in ustreljenih talcev v Mostah.

Praznik Občine Postojna je pomemben dan, zato je prav, da se o njem izrečejo tudi občanke in občani. Iz tega razloga vas prosimo za sodelovanje v priloženi anketi, ki jo izpolnite, izrežite in pošljite na naslov uredništva: Občina Postojna, Javno glasilo Postojna 1909, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. Upoštevali bomo samo odgovore, ki bodo prispeli na spodnjem obrazcu do ponedeljka, 16. 3. 2009.

(odrežite)

ANKETA

Ali se strinjate s predlogom novega Odloka o praznikih Občine Postojna, ki za občinski praznik določa 9. maj, kot spomin na pridobitev mestnih pravic, in za Dan spomina 23. april v spomin na strahote I. in II. svetovne vojne, na vrednote TIGR-a, NOB in osamosvojitvene vojne ter v spomin na žrtve z območja občine Postojna?

DA

NE

Imate mogoče drugačen predlog?